
VESNA CRNOGORAC

Bibliotekarsko društvo Srbije, Beograd

UDK 37.018.48
371.3:004
026/027:37

SVETLOST ALEKSANDRIJSKIH SVETIONIKA

INFORMACIONA PISMENOST, DOŽIVOTNO UČENJE I BIBLIOTEKE

Sažetak: *Informaciona pismenost predstavlja važan uslov uspešnog korišćenja elektronske biblioteke kojoj korisnici pristupaju putem interneta. Primena informacionih i komunikacionih tehnologija danas se sve više širi i postaje deo svakodnevnog života ljudi u razvijenim državama sveta. Aleksandrijska izjava o informacionoj pismenosti i doživotnom učenju navodi da su „informaciona pismenost i doživotno učenje svetionici informacionog društva koji osvetljavaju puteve razvoja, napretka i slobode.“ Doživotno učenje jeste vrednost koju su najrazvijenije zemlje sveta i međunarodne institucije postavile kao univerzalnu i koja predstavlja značajnu misiju svake savremene biblioteke. IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions – Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i ustanova) shvata informacionu pismenost kao „osnovno ljudsko pravo u digitalnom svetu koje promovise društveno uključivanje svih država“. U radu su navedene neke definicije informacione pismenosti, dat je osvrt na Aleksandrijski manifest, kao i na strateški dokument Srbije u ovom važnom domenu.*

Ključne reči: *informaciona pismenost, kontinuirano učenje, IFLA Manifesti, biblioteke*

Elektronska biblioteka se najčešće definiše sa aspekta primene novih informaciono-komunikacionih tehnologija. Nastala u svojim prvim oblicima gotovo istovremeno kad i samo elektronsko okruženje, ona pre-

---

ma nekim izvorima predstavlja „stariji termin koji je još 1945. godine upotrebio Vanevar Buš (Vannevar Bush) u svom članku o mogućnostima nadolazeće tehnologije za potrebe spremanja, pretraživanja i manipulisanja informacijom“.¹ Veoma dugo se u literaturi elektronska biblioteka naziva još i digitalnom, odnosno virtuelnom bibliotekom, a brojna određenja njenog pojma samo potkrepljuju važnost, za civilizaciju, ovog fenomena kojem se posvećuje naročita naučna i kulturna pažnja u svetu. Osnovna karakteristika koja je čini osobenom i razlikuje od tradicionalne biblioteke jeste svakako njeno rađanje i smještanje u univerzalni elektronski svet, bez zidova i bez granica. Svakodnevni naponi razvijenog sveta podjednako na globalnom kao i na lokalnom nivou – primenom raznih metoda i instrumenata, usvajanjem značajnih strateških dokumenata na svetskim samitima, takođe potvrđuju opredeljenost čovečanstva za prihvatanje moćnih otkrića informacionih nauka i tehnologija. Ulaskom u elektronski svet najznačajnija postignuća ljudske civilizacije postaju bliska i dostupna čovečanstvu, bez obzira na državne granice, nacionalne, verske, jezičke, kulturne i sve druge razlike.

Primena informacionih i komunikacionih tehnologija danas se sve više širi i postaje deo svakodnevnog života ljudi u svim razvijenim državama sveta. Usled njihovog dramatičnog razvoja, kao i prave “eksplozije” informacija i njenih izvora, početak 21. veka je s pravom nazvan „informaciono doba“.

U nastojanju da iskoriste sve prednosti informacionih nauka i tehnologija, razvijene zemlje Evrope su još sredinom devedesetih godina prošlog veka počele da traže način kako da što organizovanije, osmišljeno i optimalno iskoriste blagodeti ovih otkrića. Razne inicijative i strategije usvajane na međunarodnim skupovima su zapravo predstavljale instrument za sprovođenje politike koja bi se jednom rečju mogla nazvati borbom za bolji, lakši i savremeniji život i blagostanje. Osnovni zadatak današnjeg savremenog sveta jeste kreiranje informacionog društva u kome će pri-

---

¹ Laslo M., Lasić-Lazić J., Lovrinčević J., Šta nije jasno oko elektronske biblioteke ili koji su tradicionalni koncepti bibliotekarstva podesni za elektronsku biblioteku, U: *Elektronska biblioteka* : zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije, priredili Vraneš, A., Marković Lj., Beograd 2009, str. 78.

vreda i administracija biti dostupni putem inetrneta i tako omogućiti nastanak digitalno pismene planete, bazirane na širokoj primeni informaciono-komunikacionih tehnologija.

Čuvenom *Lisabonskom strategijom*² postavljen je strateški cilj da Evropa „do 2010. postane najkonkurentnija i najdinamičnija privreda sveta utemeljena na znanju, sposobna za održiv privredni rast s većim brojem i kvalitetnijim radnim mestima te većom socijalnom kohezijom” (Evropski Savet – European Council, 2000).³ Uključenje celokupnog društva u novo informatičko doba je politika koja se naročito poslednjih godina nalazi u samom vrhu prioriteta vlada mnogih država. Obezbeđivanje korišćenja elektronskih izvora svim građanima i smanjenje digitalnog jaza svakako podrazumeva ravnomerno širenje digitalne pismenosti koju svaka država treba da sprovodi sistemski i odgovorno. Time se obezbeđuje bolji položaj građana u demokratskom i slobodnijem okruženju, jača kultura znanja, podstiče međunarodna saradnja, realizuje koncept multikulturalnosti, a znanje u pravom smislu reči postaje istinska moć.

Aleksandrijski manifest

U biblioteci Aleksandrini, u Egiptu, početkom novembra 2005. godine, učesnici svetske konferencije na „visokom nivou“ doneli su dokument pod nazivom *Izjava o informacionoj pismenosti i doživotnom učenju (The Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning)*, u kome navode da su „informaciona pismenost i doživotno učenje svetionici informacionog društva koji osvetljavaju puteve razvoja, napretka i slobode.“⁴

Proklamujući informacionu pismenost kao „srž doživotnog učenja“, *Izjava* je podiže na pijedestal „osnovnih ljudskih prava u digitalnom svetu“, navodeći četiri njene ključne karakteristike:

² Lisabonska strategija – strategija razvoja Evropske unije do 2010. godine doneta u Lisabonu 2000. godine.

³ Lisbon Strategy 12. oktobar 2010.
<http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Profiles/Pages/TheLisbonStrategyinshort.aspx>

⁴ Beacons of the Information Society: The Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning, 12.10.2010
<http://www.ifla.org/files/wsis/Documents/BeaconInfSoc-rs.pdf>

- sposobnosti koje prepoznaju potrebe za informacijama i lociraju, procenjuju, primenjuju i stvaraju informacije u okviru kulturnih i društvenih konteksta;
- ključ za konkurentni napredak pojedinaca, preduzeća, regiona i zemalja;
- ključ za efektivni pristup, korišćenje i stvaranje sadržaja koji daju potporu ekonomskom razvoju, obrazovanju, zdravstvenim i društvenim službama, i svim ostalim vidovima modernih društava, zbog čega obezbeđuje suštinsku osnovu za ispunjenje ciljeva Milenijske deklaracije i Svetskog samita o informacionom društvu;
- prevazilazi postojeće tehnologije kako bi obuhvatilo učenje, kritičko mišljenje i interpretativne sposobnosti koje prelaze stručne granice i osnažuju pojedince i društva.⁵

Imajući u vidu ove osobenosti informacione pismenosti, *Izjavom* se pozivaju međunarodne organizacije i vlade država da slede politiku koja će promovisati informacionu pismenost i učenje za celi život.

U srodnom dokumentu, donetom istih dana, *Aleksandrijskom manifestu o bibliotekama i informacionom društvu na delu (Alexandria Manifesto on Libraries, the Information Society in Action)*,⁶ navodi se ključna uloga biblioteka za informisano građanstvo i promociju informacione pismenosti pružanjem podrške i edukacije za efikasno korišćenje informacionih izvora. U tom smislu, Manifestom se pozivaju nacionalne, regionalne i lokalne vlade, kao i međunarodne organizacije da „ulažu u biblioteke i informacione servise kao vitalne elemente u strategiji, politici i budžetu informacionog društva; da unapređuju bibliotečke mreže; da prepoznaju značaj informacione pismenosti i aktivno podrže strategije koje pomažu običnim ljudima da steknu pismenost i veštine kako bi napredovali i koristili prednosti informacionog društva“.⁷ Manifestom se podržavaju neograničeni pristup informacijama i sloboda izražavanja.

⁵ Isto.

⁶ Alexandria Manifesto on Libraries, the Information Society in Action. 10. oktobar 2010., <http://www.ifla.org/en/publications/alexandria-manifesto-on-libraries-the-information-society-in-action>

⁷ Isto.

Nije slučajno da se baš na mestu na kome je početkom trećeg veka pre nove ere osnovana najveća biblioteka ondašnjeg sveta, Aleksandrijska biblioteka, donose važna dokumenta i svečane izjave za dobrobit čovečanstva u kontekstu dostupnosti znanja kao najvrednijeg globalnog resursa. Zamišljena i nastala s ciljem da sakuplja sva zabeležena znanja ondašnjeg sveta i vremena, Aleksandrijska biblioteka je vekovima imala misiju skupljanja, čuvanja i korišćenja zbirke koje je pohranjivala na najrazličitije načine.

Biblioteku Aleksandrinu (Bibliotheca Alexandrina),⁸ obnovljenu 2002. godine, posle više od 1600 godina, na istom mestu gde se nalazila Ptolomejeva Aleksandrijska biblioteka, gradio je čitav svet pod okriljem UNESCO-a. Sakupiti i organizovati ljudsko znanje i odgovoriti zahtevima informacionog doba, a sačuvati duh prošlosti jeste njena današnja uloga. Suštinska misija Biblioteke Aleksandrine, kao i svih savremenih biblioteka razvijenog sveta, sastoji se u stvaranju univerzalnog centra u kome središnje mesto zauzimaju dijalog, sloboda i razmena misli, gde se sve razlike ruše, a kulture povezuju u ime znanja i progresa.

Biblioteka, kao organizovani informacioni resurs društva, *kapija znanja* koja pruža uslove za neprekidno učenje, samostalno donošenje odluka i kulturni napredak pojedinca i društva,⁹ predstavlja prirodno mesto za razmenu znanja, ideja, iskustava i informacija. Savremena misija razvijenih biblioteka sastoji se i u podsticanju razvoja informisanih čitalaca koji, kao obavešteni građani, mogu ravnopravnije učestvovati u demokratskom društvu. U bibliotekama se, dakle, ostvaruje ideja demokratije koja zavisi od informacija,¹⁰ znanja i obrazovanja, dok je bibliotekar spona koja omogućava slobodan i nepristrasan pristup svima.

⁸ The Bibliotheca Alexandrina or Maktabat al-Iskandariyah or Library of Alexandria; 14. oktobar 2010: http://en.wikipedia.org/wiki/Bibliotheca_Alexandrina

⁹ IFLA/UNESCO Manifest za javne biblioteke 18. oktobar 2010., http://archive.ifla.org/VII/s8/unesco/Public_Library_Manifesto-sr.pdf

¹⁰ Prema rečima američkog senatora Mejdžor R. Ovensa, "Informaciona pismenost je potrebna kako bi se garantovao opstanak demokratskih institucija. Svi ljudi su stvoreni jednaki, ali su glasači koji imaju izvore informacija u poziciji da donose pametnije odluke u odnosu na one koji su informaciono nepismeni."

Permanentno, kontinuirano obrazovanje, učenje za ceo život ili doživotno učenje, kako sve nazivamo obrazovanje koje se ne završava formalnim – jeste vrednost koju su najrazvijenije zemlje sveta i međunarodne institucije postavile kao univerzalnu. Evropski parlament i Savet Evrope su 2006. godine usvojili dokument *Gljučne kompetencije za doživotno učenje (Key Competences for Lifelong Learning)*¹¹ kojim se preporučuje uvođenje koncepta ključnih kompetencija za doživotno obrazovanje, pri čemu se ključne kompetencije određuju kao kombinacija znanja, veština i stavova, a koje su posebno neophodne za lični razvoj, socijalnu inkluziju, aktivno građanstvo i zapošljavanje. Dokument navodi sledećih osam ključnih kompetencija:

1. komunikacija na maternjem jeziku,
2. komunikacija na stranim jezicima,
3. matematička kompetencija i osnovne naučne i tehničke kompetencije,
4. digitalna kompetencija,
5. učenje kako se uči,
6. društvene i građanske kompetencije,
7. inicijativnost i smisao za preduzetništvo,
8. kulturalna svest i izražavanje.

Imajući u vidu Šternovu klasifikaciju,¹² pismenost uopšte se teorijski deli na nekoliko vidova:

- osnovna pismenost – sposobnost potpisivanja,
- funkcionalna pismenost – sposobnost čitanja i pisanja,
- društvena pismenost – sposobnost komuniciranja u kulturnom kontekstu,
- informaciona pismenost – sposobnost kritičkog lociranja, procene i korišćenja informacija,

¹¹ Key competences for lifelong learning. 29. septembar 2010: http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11090_en.htm

¹² Citirano prema: Brković, M., Informaciona pismenost, doživotno učenje i savremeno bibliotekarstvo, U: *Informaciona pismenost i doživotno učenje*, priredila Vraneš A., Beograd 2008, str. 85.

- digitalna informaciona pismenost – sposobnost primene informacione pismenosti u digitalnom okruženju.

Možemo primetiti da je reč o gradacijskoj klasifikaciji, prema kojoj su osnovna i funkcionalna pismenost početne na lestvici, i gde funkcionalna pismenost obuhvata čitanje, pisanje, kao i znanje osnovnih matematičkih operacija. Ovo znanje se stiče osnovnim obrazovanjem, ali se za takvu pismenost nikako ne može reći da je dovoljna ni za minimum snalaženja u informacionom društvu. Stručnjaci iz oblasti obrazovanja se slažu da se funkcionalno nepismenom smatra ona osoba koja nema dovoljan fondus znanja koje joj može obezbediti adekvatno ponašanje, odnosno, da ni stečeno osnovno obrazovanje nije razvilo „one kompetencije da uspostavi vezu između znanja, načina mišljenja i ponašanja u savremenom društvu“.

*Kada se može reći da su građani
informaciono pismeni?*

Šila Veber (Sheila Webber) sa Univerziteta u Šefildu, Velika Britanija, vodeći svetski stručnjak u oblasti informacione pismenosti, smatra da je: „Informaciona pismenost usvajanje adekvatnih oblika ponašanja koji vode pronalasku informacije korišćenjem bilo kog načina ili medijuma, koji na najbolji mogući način zadovoljava potrebe za informacijama, koje vode njihovom mudrom i etičkom korišćenju u društvu. Ključna disciplina informacionog društva“.¹³ Po njenom mišljenju, kao i prema stavovima mnogih stručnjaka, informaciona pismenost je disciplina koja obuhvata čitav skup veština kao što su: bibliotečke veštine, kompjuterska pismenost, informaciono-tehnološka pismenost, informacione veštine i načini učenja.

Predsednički odbor za informacionu pismenost Američke asocijacije biblioteka (ALA –American Library Association) navodi da su: “ljudi koji su informaciono pismeni oni koji su naučili kako da uče. Oni znaju kako se uči, jer znaju kako je znanje organizovano, kako da nađu informacije i kako da te informacije koriste na takav način da i drugi mogu da uče od njih.

---

¹³ Antonić S., Crnogorac V., Informaciona pismenost i korišćenje elektronskih rečnika, u: *Informaciona pismenost i doživotno učenje*, priredila Vraneš A., Beograd 2008, str. 19

Oni su ljudi koji su spremni za učenje za celi život, jer će uvek moći da nađu informaciju koja im je potrebna za bilo kakav zadatak ili odluku koju moraju da donesu.”¹⁴

Informaciona pismenost omogućava da u moru beskrajno mnogo informacija uz pomoć veština odredimo kada su nam informacije potrebne i gde možemo da ih nađemo brzo i efikasno.

Kakva je struktura (ne) pismenih građana Srbije?

Popis iz 2002. godine¹⁵ daje poražavajuće rezultate: osnovno obrazovanje i manje ima 45,7% građana (24% ima, dok 16% nema završenu osnovnu školu, a blizu 6% je potpuno nepismeno). Skoro 42% ima završenu srednju školu, 4,5% ima višu, a samo 6,5% ima završen fakultet.

Prema mnogim istraživanjima, funkcionalno nepismeni građani su ekonomski siromašni, kulturno dezorijentisani, socijalno frustrirani i nesigurni, nespremni za dijalog, politički lakoverni, nekritični, nemotivisani, sa niskim ambicijama. Kada se ovome doda i dubok digitalni jaz u kome se, s jedne strane, nalaze oni koji imaju pristup znanju i ekonomske mogućnosti da koriste kompjutere, a s druge strane oni koji sve to nemaju, problem se komplikuje i nameće se potreba za njegovu urgentno rešavanje.

Ovakvi građani nikako ne mogu da se uklope u rastuće i zahtevne izazove informacione ere bez adekvatnog angažmana državnih institucija. Sistemskim merama i akcijama na opismenjavanju i doopismenjavanju, na stručnom usavršavanju, kontinuiranom obrazovanju, podizanju kulturne i obrazovne svesti građana država bi mogla doprineti poboljšanju kvaliteta njihovih života, i samim tim sebe uvrstiti u red razvijenijih zemalja sveta.

Pred državom i društvom Srbije nije nimalo lak niti jednostavan zadatak. Treba podržati i omogućiti gotovo polovini građana da započne kompleksan proces

---

¹⁴ Presidential Committee on Information Literacy: Final Report, 15. avgust 2009.
<http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/whitepapers/presidential.cfm>

¹⁵ Školska sprema i pismenost: podaci po opštinama, 23. oktobar 2010. <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/popis.htm>

adekvatnog opismenjavanja za budući život, u najkraćem: obrazovati odrasle, stručno usavršiti već obrazovane, reformisati formalno obrazovanje, a istovremeno graditi informaciono društvo u cilju opšteg progressa.

Strateški dokument

Do pre četiri godine, naša država nije imala nijedan strateški dokument kojim bi odredila ciljeve, prioritete i subjekte za razvoj pismenog i informacionog društva u pogledu pomenutog obrazovnog i ekonomskog profila svojih građana. A kada je 2006. godine i zvanično usvojila tri srodne strategije u ovom domenu (strategiju razvoja obrazovanja odraslih, strategiju razvoja stručnog obrazovanja i strategiju razvoja informacionog društva), država preko svojih ministarstava zaduženih za pripremu ovih strategija nije prepoznala ulogu svojih biblioteka, niti im je dala odgovorno mesto u dokumentima. Naprotiv, u *Strategiji za razvoj informacionog društva i e-poslovanje u Srbiji 2006*¹⁶ biblioteka se pominje samo na dva mesta, i to u kontekstu digitalizacije kulturnog nasleđa uporedo sa srodnim institucijama kulture. Strategija se pravno oslanja na značajan međunarodni dokument pod nazivom: *Inicijativa za elektronsku jugoistočnu Evropu "eSEE" Pakta za stabilnost: 2007-2012*, kojim je prihvatila da sistemski kreira digitalno društvo Srbije. Ovim dokumentom je predviđeno donošenje nacionalnih programa za digitalizaciju biblioteka, određen rok (do kraja 2008. godine) i najavljeno da će sve biblioteke imati pristup digitalnim sistemima do 2011. godine.

Imajući u vidu ovaj dokument, nameće se zaključak kako biblioteke svih tipova (javne, školske, specijalne, visokoškolske, naučne) sa svim svojim ograncima, kojih u Srbiji ima preko 4000, nisu deo državnog sistema. Ili su one mnogima i dalje mesta u kojima se „pozajmljuju knjige za razonodu i čita lektira“, te ih stoga treba izopštiti iz tako značajnih državnih poslova.

I dok vodeće svetske asocijacije i komisije pod okriljem Ujedinjenih nacija donose strateška dokumenta koja regulišu ova važna i osetljiva pitanja za do-

---

¹⁶ Strategija za razvoj informacionog društva, 16. oktobar 2010. http://www.bos.rs/cepit/strategija/nauka_nac_strategija.pdf

brobit čovečanstva, razmenjuju ideje na svetskim kongresima, potpisuju velike međunarodne projekte i strategije, pokreću pregovaračke procese, pozivaju države da ulažu u biblioteke kao glavne nosioce projekta budućnosti, dotle se u našoj državi pišu i donose „autentične“ strategije u kojima za biblioteke nema mesta. I mada predmet ovog rada nije analiza ostvarenih ciljeva proklamovanih pomenutim dokumentima u domenu digitalizacije u bibliotekama, nezao- bilazno je primetiti da su postavljeni rokovi već istekli, te da je nužno revidirati *Strategiju za razvoj informacionog društva*.

Na drugoj strani, ni najveći broj biblioteka u Srbiji, inače sa dugom tradicijom, još uvek nije spreman da se uhvati u koštac sa izazovima elektronske ere, budući da još uvek nudi klasične usluge kojima kao da je potpuno uljuljan. Njihova budućnost u informatičkom društvu zahteva korenite promene, počev od prihvatanja misija savremenih biblioteka sveta kao svojih, preko promena u samim procesima rada pa do možda najvažnije – promene profesionalne svesti samih bibliotekara. Pomak od doživljaja sebe kao bibliotekara koji u tišini knjiga i časopisa služi samo kao spona do čitalaca, ka aktivnom stručnjaku sa mnogo znanja i veština koje stiče neprekidno, svesti o duboko humanističkoj dimenziji profesije kojom se bavi – sadašnji prosečan bibliotekar u Srbiji učinio bi veliki korak ka preobražaju svoje biblioteke u moćni informacioni centar zajednice u kojoj radi. Uspešno stvaranje „društva znanja“ podrazumeva upravo ovakav inicijalni korak ka profilisanju doživljaja profesije svakog pojedinačnog građanina.

Neophodno je širiti strateške inicijative, podržati njihovu primenu u vidu izgradnje novih, inovativnih usluga, odgovorno postavljati upravnike biblioteka kao najstručnije lidere sa vizijom, edukovati bibliotekare za rad u novom okruženju, ali i nametnuti državnim institucijama svest o potrebi adekvatnog finansiranja biblioteka i podršci bez koje će biblioteke i dalje ostati samo „sobe za pozajmljivanje romana i školske lektire“.

Najprogresivniji društveni i kulturni pokreti kroz istoriju civilizacije bili su utemeljeni na prosvećenosti i znanju, ali i na istinskoj spremnosti pojedinaca i čitavih zajednica da menjaju svet u kome žive. Na to

nas podseća i nova Aleksandrijska biblioteka i njeni svetionici, kojima je sa puno poštovanja naklonjen čitav napredni svet.

LITERATURA:

Alexandria Manifesto on Libraries, the Information Society in Action, 10.10.2010.

<http://www.ifla.org/en/publications/alexandria-manifesto-on-libraries-the-information-society-in-action>

Antonić S., Crnogorac V., Informaciona pismenost i korišćenje elektronskih rečnika, U: *Informaciona pismenost i doživotno učenje*, priredila Vraneš A., Beograd 2008, str.19.

Beacons of the Information Society: The Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning, 12.10.2010.

<http://www.ifla.org/files/wsis/Documents/BeaconInfSoc-rs.pdf>

Brković M., Informaciona pismenost, doživotno učenje i savremeno bibliotekarstvo, U: *Informaciona pismenost i doživotno učenje*, priredila Vraneš A., Beograd 2008.

IFLA/UNESCO Manifest za javne biblioteke, 18.10.2010.

http://archive.ifla.org/VII/s8/unesco/Public_Library_Manifesto-sr.pdf

Key competences for lifelong learning, 29. 09. 2010.

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning.htm/c11090_en.

Laslo M., Lasić-Lazić J., Lovrinčević J., Šta nije jasno oko elektronske biblioteke ili koji su tradicionalni koncepti bibliotekarstva podesni za elektronsku biblioteku, U : *Elektronska biblioteka: zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije*, priredili Vraneš A., Marković Lj., Beograd 2009.

Presidential Committee on Information Literacy: Final Report, 15. avgust 2009.

<http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/whitepapers/presidential.cfm>

Strategija za razvoj informacionog društva, 16. oktobar 2010.

http://www.bos.rs/cepit/strategija/nauka_nac_strategija.pdf

Školska sprema i pismenost: podaci po opštinama, 23. oktobar 2010.

<http://webrzs.stat.gov.rs/axd/popis.htm>

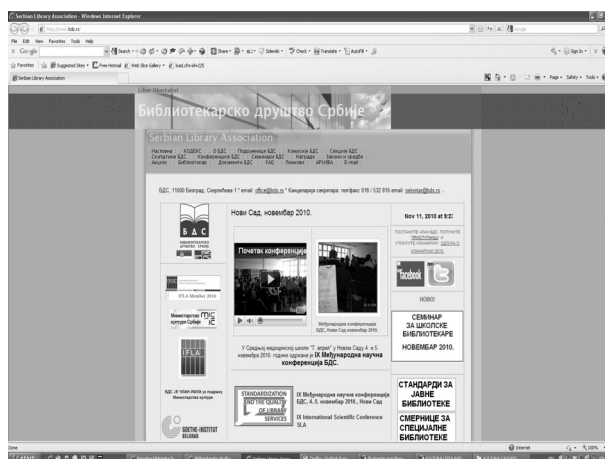
Vesna Crnogorac
Serbian Library Association, Belgrade

THE LIGHT OF ALEXANDRIA BEACONS

Abstract

Information literacy is important for successful use of an electronic library to which users access by Internet. Application of information and communication technologies has been increasingly expanding and becoming part of everyday life in all developed countries of the world. *Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning* proclaims that information literacy and lifelong learning are the beacons of the information society, illuminating the courses to development, prosperity and freedom. “Lifelong learning is the value that different countries and international institutions have set as universal and it is an important mission of every modern library. IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) recognizes information literacy as a “basic human right in a digital world that promotes social inclusion of all”. The paper provides some definitions of information literacy, short review of the Alexandria Manifesto, as well as strategic documents of Serbia in this important domain.

Key words: *information literacy, lifelong learning, IFLA Manifestos, libraries*

Bibliotekarsko društvo Srbije